

Zpráva o naplňování Akčního plánu 2.0 k provedení nedotačných opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací a o aktivitách směřujících k naplnění Národního plánu rozvoje sítí s velmi vysokou kapacitou

V souladu s usnesením vlády ze dne 4. listopadu 2019 č. 778 a s usnesením vlády ze dne 1. března 2021 č. 226 předkládá Ministerstvo průmyslu a obchodu pro informaci členům vlády materiál „Zpráva o naplňování Akčního plánu 2.0 k provedení nedotačných opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací a o aktivitách směřujících k naplnění Národního plánu rozvoje sítí s velmi vysokou kapacitou“.

Zpráva se člení na dvě části:

- A. Naplňování Akčního plánu 2.0 k provedení nedotačných opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací
- B. Aktivity směřující k naplnění Národního plánu rozvoje sítí s velmi vysokou kapacitou

A. Naplňování Akčního plánu 2.0 k provedení nedotačných opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací

Cílem Akčního plánu 2.0 k provedení nedotačných opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací (dále jen „Akční plán 2.0“) je vymezení okruhu existujících překážek, včetně zvýšených finančních nároků, které negativně působí při plánování a výstavbě sítí elektronických komunikací, a dále existujících finančních bariér negativně ovlivňujících provozování těchto sítí. Současně jsou v dokumentu vytyčena opatření pro postupnou eliminaci uvedených negativních jevů obsahující nezbytné gesce a časové horizonty.

MPO a Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“) společně s relevantními orgány státní správy a s profesními sdruženími, resp. asociacemi zastřešujícími operátory sítí elektronických komunikací, průběžně pracují na realizaci jednotlivých úkolů Akčního plánu 2.0.

Evropská komise dne 29. dubna 2024 uveřejnila Nařízení o opatřeních ke snížení nákladů na budování gigabitových sítí elektronických komunikací, o změně nařízení (EU) 2015/2120 a o zrušení směrnice 2014/61/EU (nařízení o gigabitové infrastruktuře – Gigabit Infrastructure Act) pro zefektivnění výstavby a využívání digitální infrastruktury, včetně sítí elektronických komunikací. Cílem přijatého balíčku je zrychlení a zlevnění budování gigabitových sítí v EU, a to zejména snížením administrativních nákladů a usnadněním společného využívání stávající fyzické infrastruktury.

Nařízení má přímý vliv i na některá opatření Akčního plánu 2.0, jedná se zejména o opatření 2.1, 3.1,

3.2, 3.3 a 3.13.

Kromě výše uvedeného nařízení vydala Evropská komise rovněž Doporučení Komise (EU) 2024/539 ze dne 6. února 2024 o regulační podpoře gigabitového připojení. Toto doporučení aktualizuje již zastaralá a neaktuální Doporučení o nediskriminaci (z roku 2013) a Doporučení o NGA (z roku 2010) a popisuje možnosti ukládání regulačních opatření podnikům s významnou tržní silou (SMP) na relevantních trzích, souvisejících s podporou budování gigabitových sítí.

Stav realizaci jednotlivých úkolů Akčního plánu 2.0 je následující:

Opatření č. 2.1 Využití nově zřizovaných nebo významně renovovaných liniových staveb pro výstavbu sítí elektronických komunikací

Umísťování prvků infrastruktury sítí elektronických komunikací do liniových staveb, zejména pozemních komunikací (u dálnic je to již řešeno jiným způsobem) bylo vyřešeno zákonem č. 374/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, a některé další zákony, kterým byla provedena i příslušná změna zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

Dále v rámci Národního plánu obnovy (komponenta 1.3 Digitální vysokokapacitní sítě, investice 1.3.4 Dokrytí 5G koridorů a podpora rozvoje 5G) se plánuje v termínu do 2. čtvrtletí 2026 pokrýt významnou část železničních koridorů se zvýšenou úrovní signálu 5G (nad rámec rozvojových kritérií udělených v přidělech na kmitočty pro sítě 5G) a zároveň se předpokládá, že bude řešeno obdobné pokrytí vybraných příhraničních úseků koridorů v rámci Connecting Europe Facility (CEF) Digital.

S ohledem na stav přípravy investice Národního plánu obnovy je opatření 2.1 již naplněno.

Opatření č. 2.2 Zásadní snížení výše úplaty za zřizování služebností pro umístění vedení veřejné komunikační sítě na pozemcích státu a územních samospráv

Na základě zákona č. 374/2021 Sb. bylo do zákona o elektronických komunikacích doplněno ustanovení § 104a upravující problematiku oprávnění k využívání cizích nemovitostí ve vlastnictví státu, když podle odstavce 3 tohoto ustanovení se za zřízení služebností dle odstavce 1 poskytne oprávněný vlastníku pozemku jednorázovou náhradu ve výši ceny zjištěné dle zákona upravujícího oceňování majetku, a to na základě žádosti vlastníka pozemku. Podle odstavce 5 pak vlastník pozemku podle odstavce 3 má právo ve veřejném zájmu nepožadovat po podnikateli zajišťujícím veřejnou komunikační síť jednorázovou náhradu za zřízení služebností podle odstavce 1, nebo má právo ve veřejném zájmu požadovat jednorázovou náhradu nižší, než stanoví odhad.

Dále je oceňování služebností upraveno v zákoně č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku). Ministerstvo financí na základě zmocnění ustanovením § 33 odst. 1 tohoto zákona korigovalo ocenění služebností ve vyhlášce č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), a to konkrétně v dikci ustanovení § 39a, 39b, 39c této vyhlášky. Pro služebností se obecně použije ustanovení § 39a, pro sítě v intravilánu měst a obcí přiložených k dopravní infrastruktuře platí ustanovení § 39b, které má za úkol zjednodušit jejich ocenění.

Argumentem úprav oceňovací vyhlášky (byla novelizována vyhláškou č. 488/2020 Sb., která nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2021), byl požadavek na sjednocení postupů oceňování věcných břemen

v oceňovacích předpisech, a to především u oceňování věcných břemen technické infrastruktury, jejichž vedení je uloženo do silničního pozemku. Úpravy ocenění vycházely z analýzy stávající praxe stanovených náhrad za zřízení předmětných věcných břemen požadovanými obcemi. Navržené ocenění z hlediska objektivitě zohledňuje ceny stavebních pozemků v obci, druh inženýrské sítě a způsob uložení vedení v silničním pozemku.

Dále Broadband Competence Office (dále jen „BCO“, viz Opatření 3.9) trvale provádí osvětlu mezi orgány územních samospráv a podnikateli v elektronických komunikacích v oblasti ocenění služebností.

Přijetím novelizace oceňovací vyhlášky a prováděnou osvětlu bylo opatření 2.2 již komplexně naplněno.

Opatření č. 3.1 Informace o další infrastruktuře, které lze použít za účelem sdílení

V rámci výzev „Vznik a rozvoj digitálních technických map krajů (dále jen „DTM“)" a „Vznik a rozvoj digitálních technických map veřejnoprávních subjektů (dále jen „DTM VPS“)", které vyhlásilo MPO pro všechny kraje, Ředitelství silnic a dálnic ČR, Správu železnic a státní organizace, se již realizují projekty digitálních technických map krajů ve smyslu § 4b zákona č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství, ve znění zákona č. 47/2020 Sb. v celkovém objemu 3,45 mld. Kč.

Projekty zahrnují použití již existujících polohopisných dat (v požadované kvalitě), doměření nových polohopisných dat Základní prostorové situace, dat dopravní a technické infrastruktury DTM včetně pořizení nových podkladů pro mapování a doměření. Podpořené projekty do 31. prosince 2023 v úhrnu zdigitalizovaly 557 tis. ha území a 99 tis. km objektů dopravní a technické infrastruktury.

Dne 21. dubna 2023 MPO vyhlásilo výzvu na rozvoj DTM s alokací 1,4 miliardy Kč z Národního plánu obnovy. Cílem výzvy je dokončení digitalizace objektů digitálních technických map, které umožňují přístup k přesným informacím o objektech základní prostorové situace a o poloze a technických specifikacích fyzické infrastruktury veřejných a soukromých subjektů. V rámci výzvy bude digitalizováno nejméně 161.000 hektarů objektů základní prostorové situace a 55.000 km sítí dopravní a technické infrastruktury. Příjem žádostí o dotaci byl ukončen koncem roku 2023. Všechny dotované projekty z této výzvy musí být realizovány do konce roku 2025.

Opatření č. 3.2 Zřízení krajských databází záměrů investic do liniových staveb v intra i extravilánu ve smyslu zákona č. 194/2017 Sb.

K efektivní koordinaci stavebních prací podle zákona 194/2017 Sb., o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací, a využití přípoloží podle zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, je nezbytné, aby měl provozovatel veřejné komunikační sítě zavádějící vysokorychlostní síť elektronických komunikací informace o plánovaných stavebních pracích ostatních liniových staveb, a to v dostatečném časovém předstihu. Využívání možnosti koordinovat stavební práce, popř. využití institutu přípoloží s sebou přináší vedle snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí a urychlení výstavby infrastruktury také pozitivní efekty na kvalitu veřejného prostoru, protože díky jejich využití nemusí být zbytečně

lokalita opakovaně rozkopána, čímž dojde k minimalizaci omezení způsobených stavební činností dopadajících na širokou veřejnost.

Komponenta 1.3 Digitální vysokokapacitní síť Národního plánu obnovy obsahuje reformu 1.3.1 (Zlepšení prostředí pro zavádění sítí elektronických komunikací), jejímž cílem je legislativní zakotvení evidence připravovaných staveb infrastruktury. Tohoto bylo dosaženo přijetím novely zákona č. 127/2005 Sb. (zákon č. 202/2023 Sb.), která byla uveřejněna ve Sbírce zákonů dne 30. června 2023. Novela obsahuje změnu i dalších zákonů, mimo jiné i za účelem vzniku databáze připravovaných staveb infrastruktury (nejen elektronických komunikací) v rámci digitálních technických map. Nabytí účinnosti bude k 1. lednu 2026 tak, aby dotčené subjekty (státní správa, samospráva i soukromý sektor) měly dostatečný časový prostor na přípravu plnění nově stanovených povinností.

Problematiku evidence připravovaných staveb infrastruktury a koordinace stavebních prací bude pravděpodobně potřeba novelizovat ve vazbě na Nařízení o gigabitové infrastruktuře.

Realizace potřebných změn informačních systémů bude financována do konce roku 2025.

Opatření č. 3.3 Sdílení vnitřních komunikačních vedení v obytných budovách s více byty

V České republice neexistoval samostatný normalizační dokument zaměřený na výstavbu vysokorychlostních sítí elektronických komunikací, který by zejména řešil umístování těchto sítí uvnitř budov. Tento nedostatek by se v budoucnu projevil v komplikovaném zajištění povinnosti sdílení těchto vedení mezi operátory a eventuálně by vedl k obtížné aplikaci některých ustanovení zákona č. 194/2017 Sb. Z toho důvodu byl pod gescí MPO vypracován text relevantní technické normalizační informace, která byla schválena a zavedena do soustavy norem ČSN jako TNI 34 2300 Předpisy pro vnitřní rozvody vedení elektronických komunikací-Komentář k ČSN 34 2300 ed. 2:2014.

Uvedená technická normalizační informace upřesňuje a doplňuje požadavky technické normy ČSN 34 2300 ed. 2:2014 s ohledem na zřizování vnitřních rozvodů elektronických komunikací pro přenos dat pomocí optických sítí.

Dále BCO (viz Opatření 3.9) trvale provádí osvětu mezi projektanty, kteří jsou členy České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a České komory architektů a mezi developery.

Opatření 3.3 je již komplexně naplněno.

Opatření č. 3.4 Umístování prvků sítí elektronických komunikací do nezpevněných ploch podél pozemních komunikací

Umístování prvků infrastruktury sítí elektronických komunikací do pozemních komunikací bylo vyřešeno zákonem č. 374/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, kterým byla provedena změna zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

Tím bylo dosaženo, že opatření 3.4 bylo realizováno výše uvedeným způsobem.

Opatření č. 3.5 Možnost zřízení služebnosti u stávajících veřejných komunikačních sítí na základě soudního rozhodnutí

Zákonem č. 311/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, byl existující nedostatek odstraněn (konkrétně v § 104 odst. 4 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, byla za první větu vložena věta "To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení služebnosti nezmařil podnikatel zajišťující veřejnou komunikační síť.").

Opatření 3.5 je již komplexně naplněno.

Opatření č. 3.6 Zajištění přístupu k mobilním sítím na železničních a jiných dopravních tratích a uvnitř kolejových vozidel

V rámci Národního plánu obnovy (komponenta 1.3 Digitální vysokokapacitní síť, investice 1.3.4 Dokrytí 5G koridorů a podpora rozvoje 5G) se plánuje v termínu do 2. čtvrtletí 2026 s finanční spoluúčastí z veřejných zdrojů pokrýt významnou část železničních koridorů se zvýšenou úrovní signálu 5G (nad rámec rozvojových kritérií podmínek aukce kmitočtů pro síť 5G). V průběhu roku 2023 MPO vyhlásilo dvě výzvy pro mobilní operátory a Správu železnic na dokrytí koridorů (stavby mimo těleso dráhy) s celkovou alokací 350 mil. Kč z Národního plánu obnovy, která byla po úspěšné komunikaci s EK navýšena na 454 mil. Kč V roce 2024 bude ještě vyhlášena dodatečná výzva pro Správu železnic.

Současně se plánuje v termínu do 4. čtvrtletí 2025 s finanční spoluúčastí z veřejných zdrojů zajistit pokrytí alespoň 350 železničních vozů signálem 5G instalací příslušných technických prostředků (opakovačů signálu nebo propustných oken). Za tímto účelem ČTÚ dne 30. dubna 2024 vyhlásil výzvu Technické prostředky pro 5G v železničních vozech s alokací 300 mil. Kč z Národního plánu obnovy. Příjem žádostí o dotaci bude ukončen dne 31. srpna 2024.

S ohledem na technologickou, organizačně-stavební, bezpečnostní (provoz v koridorech), finanční a časovou náročnost této investice Národního plánu obnovy je opatření 3.6 průběžně plněno.

Bez realizace uvedené investice by v České republice bylo komplikované plnit úkoly a mezinárodní závazky, vyplývající ze zavádění sítí pro inteligentní transportní systémy pro železniční a dálniční přepravu (C-ITS; na instalaci a otestování C-ITS byla rovněž dne 11. ledna 2024 vypsána výzva ze strany MPO, termín realizace nejpozději do konce roku 2025) a to včetně zavádění vozidel s autonomním řízením.

V rámci novely zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon (zákon č. 152/2023 Sb.), se v § 2i zákona č. 416/2009 Sb. doplňuje nový odstavec 5, jehož cílem je urychlit výstavbu staveb základnových stanic mobilního signálu, které jsou financované v rámci Národního plánu obnovy.

„(5) Stavba základnové stanice mobilního signálu včetně souvisejícího elektrického a optického přípojného vedení financovaná v rámci Národního plánu obnovy, která nepodléhá posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, nevyžaduje rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas podle zákona č. 183/2006 Sb. A ani povolení záměru podle

zákona č. 283/2021 Sb. Stavba dle tohoto odstavce je stavbou dočasnou, jejíž doba trvání je 8 let ode dne jejího dokončení, které je stavebník bezodkladně povinen oznámit stavebnímu úřadu. Stavbu dle tohoto odstavce lze změnit na stavbu trvalou, a to v rámci řízení o změně užívání stavby.“

V souladu s evropskou legislativou se ustanovení nevztahuje na stavby, které vyžadují posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Stavby základnových stanic mobilního signálu budou moci být postaveny jako stavby dočasné, a to na dobu 8 let, tedy po dobu udržitelnosti jednotlivých projektů, kterou vyžadují evropská pravidla financování, přičemž ustanovení dává možnost změnit stavbu na stavbu trvalou, a to prostřednictvím standardního řízení o změně užívání stavby. Na stavbu se budou nadále vztahovat podmínky a pravidla hmotného stavebního práva, zejména podmínky technické, bezpečnostní a požadavky na umístění. Stavebník pak nadále bude muset v souladu s § 104 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, zajistit služebnost pro umístění stavby s vlastníky dotčených pozemků.

Opatření č. 3.7 Úprava poplatků za využívání rádiových kmitočtů v pohyblivé a pevné službě

V návaznosti na toto opatření byly provedeny dvě konkrétní úpravy týkající se výše poplatků za využívání rádiových kmitočtů pro experimentální využívání tak, že úhrada za takové využití rádiových kmitočtů je nově snížena na 1 % standardní výše ročních poplatků – s cílem podpořit provoz pilotních sítí 5G (nařízením vlády č. 56/2020 Sb.).

ČTÚ v souvislosti s požadavky na větší šířky využívaných rádiových kanálů v sítích mobilních (včetně 5G NR), pevných a také družicových provedl technickoekonomickou analýzu využívání rádiových kmitočtů a trendů ve využívání spektra včetně uceleného benchmarku přístupu relevantních zemí EU ke zpoplatnění využívání rádiového spektra.

Návazně ČTÚ pro účely dalšího projednání v roce 2022 připravil pracovní návrh úprav nařízení vlády č. 154/2005 Sb., o stanovení výše a způsobu výpočtu poplatků za využívání rádiových kmitočtů a čísel, pro pozemní pohyblivou službu a pevnou službu vedoucí k zefektivnění a optimalizaci poplatků, zohledňující další technologický rozvoj (sítě 5G), tak i požadavky na využití širokých přenosových kanálů zejména v rámci provozování bezdrátových spojů v „licencovaných“ pásmech, které připojují lokality vzdálené od páteřních sítí. Dále novela nařízení vlády obsahovala úpravy v oblasti radiolokační, družicové a rozhlasové služby. Následně byly tyto změny předmětného nařízení vlády předloženy do legislativního procesu. Novela nařízení vlády č. 154/2005 Sb. (nařízení vlády č. 408/2022 Sb.) nabyla účinnosti dne 1. ledna 2023.

Dopady novely nařízení vlády byly ve vztahu k základně vybraných poplatků za stejnou kategorii radiokomunikačních služeb v roce 2021 vyčísleny na mínus 5,3 mil. Kč (tj. 0,52 % celkového inkasa za rok 2021) v případě pozemní pohyblivé služby, mínus 550 tis. Kč (tj. 0,05 % celkového inkasa za rok 2021) v případě pevné služby a plus 610 tis. Kč v případě radiolokační služby. Změna v případě využití rádiových kmitočtů v režimu družicové a rozhlasové služby nemá dopady na státní rozpočet.

Celkový předpokládaný dopad na roční objem vybraných poplatků za využívání rádiových kmitočtů, a tedy příjem státního rozpočtu, lze předpokládat na úrovni mínus 5,24 mil. Kč.

V pozemní pohyblivé službě lze očekávat postupný nárůst inkasa v návaznosti na rozvoj bezdrátových širokopásmových služeb elektronických komunikací, a tedy i vyšší využití dosud nevyužívaných

rádiových kmitočtů.

V pevné službě bude pokles částečně kompenzován očekávaným efektem zvýšeného zájmu o využití velmi širokých rádiových kanálů, kdy tato skupina představuje nejrychleji rostoucí skupinu přidělených kmitočtů, a s tím je tedy očekáván i postupný růst poplatků z využívání pásem.

V roce 2024 obdržel ČTÚ několik požadavků směřující ke zpřístupnění rádiových kmitočtů v pásmu 26 GHz, které je možné v současné době využívat pouze pro experimentální provoz. Žadatelé o možnost využití těchto rádiových kmitočtů však současně předpokládají, že dojde ke snížení výše ročních poplatků za využívání těchto rádiových kmitočtů, což by si vyžádalo další novelu nařízení vlády č. 154/2005 Sb. Bez snížení výše poplatků považují využití pásma 26 GHz za ekonomicky nemožné. S ohledem na výše identifikovanou potřebu je možné, že bude potřeba novelizace nařízení vlády č. 154/2005 Sb.

Opatření č. 3.8 **Rozšíření podmínek využití mikrovlnných pásem**

V lednu 2020 ČTÚ zpřístupnil pásmo 57–71 GHz pro využívání kmitočtů provozovateli vysokorychlostních sítí a spojů. S ohledem na kompatibilitu používaných technologií je v pásmu 57–66 GHz zavedena povinná registrace rádiových stanic s funkcí koordinací nových spojů.

Na základě závěrů veřejné konzultace k podmínkám pro 5G NR v úseku 26,5-27,5 GHz rozhodla Rada ČTÚ v říjnu 2020 změnou příslušné přílohy plánu využití této části rádiového spektra o zpřístupnění úseku o velikosti 1 GHz pro experimentální provoz 5G NR. Po jeho vyhodnocení ČTÚ stanoví konečné podmínky. S ohledem na nedostupnost technologií byly první experimenty zahájeny až v 1. pol. 2022 a v současné době stále pokračují.

V dubnu 2021 ČTÚ zpřístupnil pro „bezlicenční“ využívání kmitočtů také pásma 5725-5850 MHz a 5150-5250 MHz rovněž na principu registrace z důvodu zajištění kompatibility s dalšími uživateli pásma.

K rozšíření povolených zabraných šířek (tj. širší rádiové kanály) v pevné radiokomunikační službě ČTÚ s MPO a s profesními sdruženími a asociacemi zastřešujícími operátory sítí elektronických komunikací uskutečnili společnou diskusi, na které byla vytipována prioritní kmitočtová pásma, kde budou postupně zaváděny podmínky pro široké kanály. Uskutečnění veřejných konzultací ke konkrétním opatřením obecné povahy bylo zahájeno v květnu 2022 k návrhům zavedení možnosti nově šířky rádiového kanálu 112 MHz v případě využití části rádiového spektra 10-12,5 GHz a pásma 37-39,5 GHz, resp. šířky rádiového kanálu až 220 MHz v případě rádiového spektra 15,35-21,2 GHz a části pásma 27,5–29,5 GHz. Nové šířky rádiových kanálů byly jedním z důvodů pro novelu nařízení vlády č. 154/2005 Sb. (viz opatření 3.7).

Opatření č. 3.9 **Koordinace rozvoje vysokorychlostního přístupu k internetu**

Kancelář Broadband Competence Office (BCO) při MPO byla zřízena 18. prosince 2019 v rámci projektu Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Cílem BCO je podpora regionů s důrazem na rozvoj vysokorychlostních sítí elektronických komunikací s velmi vysokou kapacitou. Současně byl zřízen Řídící výbor BCO, ve kterém jsou zástupci relevantních úřadů státní

správy, samosprávy a zástupci profesních sdružení, resp. asociací zastřešujících operátory.

Činnosti BCO na místní a krajské úrovni jsou následující:

- prosazuje a napomáhá koordinaci při výstavbě/rekonstrukci liniových staveb s rozvojem vysokorychlostních sítí (s cílem snížit investiční náklady),
- vypracovává vzorové dokumentace, metodiky a napomáhá při přípravě nebo aktualizaci územních plánů, BCO je aktivním partnerem pro obce a kraje v oblasti elektronických komunikací,
- propaguje a prosazuje odstraňování existujících překážek a snižování investiční náročnosti (snížení výše částek za služebnost, odstranění duplicitních poplatků, odstranění vícenákladů při opravách povrchů silnic a chodníků atd.),
- navrhuje způsoby, zejména pomocí mediace ve vztahu investor-samospráva, jak urychlit proces projektové přípravy a výstavby vysokorychlostních sítí při zachování zásad technologické neutrality,
- BCO zpracovává interaktivní mapy pokrytí sítěmi elektronických komunikací i ve vazbě na realizované dotační programy MPO,
- BCO aktivně podporuje spolupráci mezi samosprávami, a to jak na obecní, tak na krajské úrovni s podnikateli v elektronických komunikacích.

Činnost BCO byla do konce roku 2023 financována z prostředků Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Projekt BCO naplnil očekávání výrazně nad původně definovaný rámec (www.bconetwork.cz). Z tohoto důvodu připravilo MPO další projekt, podle kterého od ledna 2024 BCO pokračuje. Projekt je financován z prostředků Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost.

Opatření č. 3.10 **Příprava technických profesí pro obor sítí elektronických komunikací**

Na společných jednáních zástupců MPO, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Svazu průmyslu ČR a profesních sdružení a asociací zastřešující operátory sítí elektronických komunikací byly pro sektor elektronických komunikací upraveny seznamy povolání pro Národní soustavu povolání (NSP) a byly vypracovány seznamy kvalifikací pro Národní soustavu kvalifikací (NSK). Současně byly navrženy změny v povoláních a profesních kvalifikacích a rovněž vypracovány nové typové pozice a profesní kvalifikace dle potřeb sektoru elektronických komunikací.

Tím bylo dosaženo, že navrhovaná opatření byla realizována.

Opatření č. 3.11 **Nadzemní komunikační vedení**

Zákonem č. 374/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, byla provedena dílčí úprava týkající se ochranného pásma nadzemního komunikačního vedení.

V rámci rekodifikace veřejného stavebního práva probíhá příprava nové vyhlášky o požadavcích na výstavbu, která nahradí původní vyhlášku č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání

území, která byla zákonem č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 1. ledna 2024 zrušena.

V rámci novely zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon (zákon č. 152/2023 Sb.), se v § 2b zákona č. 416/2009 Sb. doplnil nový odstavec 2, jehož smyslem je umožnit budování optických pevných veřejných komunikačních sítí i nad zemí s využitím závěsných sítí na sloupech a podpěrách.

(2) Vedení optické pevné veřejné komunikační sítě lze v zastavěném území umisťovat nad zem, pokud

- a) obec, na jejímž území se má vedení umístit, vydá k záměru souhlasné vyjádření,*
- b) v navrhované trase záměru neexistuje podzemní vedení optické pevné veřejné komunikační sítě a*
- c) záměr využívá nebo doplňuje již existující nadzemní vedení technické infrastruktury na území obce dle písmene a).*

V případě budování optických komunikačních sítí v řídkce osídlených oblastech, v menších obcích, mezi rodinnými domy, je ukládání pod zem mimořádně nákladné z důvodu ceny zemních a výkopových prací. To prakticky znemožňuje investice komerčních subjektů do optických sítí v těchto oblastech. Přitom jedním z cílů Digitální dekády, rozhodnutí Evropské Rady a Parlamentu, které je pro Českou republiku závazné, je právě připojení všech koncových uživatelů ke gigabitové (optické) pevné síti do roku 2030. Je proto nezbytné činit kroky, které usnadní komerční výstavbu gigabitových sítí, k čemuž směřuje i tato změna. Umístění optické pevné sítě nad zemí je méně nákladné než podzemní umisťování, a tudíž umožní výstavbu i v obcích, které by jinak komerčně zůstávaly nepřipojené. Rozhodnutí o umožnění nadzemního vedení zůstává v rukách dotčené obce, která tak může posoudit vhodnost daného řešení z hledisek podstatných pro rozvoj obce a spokojenost jejích obyvatel. V souladu se zásadou přiměřenosti bude dále možné nadzemní vedení umístit pouze tam, kde v dané trase neexistuje podzemní optické vedení. Konečně nadzemní vedení bude umožněno pouze jako doplnění již existující technické infrastruktury, která je nad zemí.

Opatření č. 3.12 **Problematika povinnosti vlastníka objektu umožnit uživateli domu připojení k veřejné komunikační síti**

Zákonem č. 374/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, byla provedena úprava povinnosti vlastníka nemovitosti umožnit podnikateli v elektronických komunikacích umístit v domě vnitřní komunikační vedení v případě, že uživatel domu má prokazatelný zájem odebírat služby od operátora. Současně byla řešena i problematika bytových domů, které byly rozděleny na jednotky a které se tedy řídí pravidly občanského zákoníku o bytovém spoluvlastnictví.

Tím bylo dosaženo, že navrhované opatření bylo realizováno.

Opatření č. 3.13 **Příprava domů na vysokorychlostní infrastrukturu**

S ohledem na proces schvalování nového stavebního zákona a navazujících legislativních dokumentů, včetně právních předpisů EU, byly práce na realizaci daných opatření přerušeny do dokončení předmětného legislativního procesu. Obnovení prací se nyní očekává v souvislosti s uveřejněním Nařízení o gigabitové infrastruktuře.

B. Aktivity směřující k naplnění Národního plánu rozvoje sítí s velmi vysokou kapacitou

Cílem Národního plánu je:

- indikovat nezbytné předpoklady za účelem usnadnění investování do sítí s velmi vysokou kapacitou,
- definovat strategický postup České republiky při výstavbě těchto sítí a současně směřovat podporu z veřejných zdrojů při minimalizaci zásahů do hospodářské soutěže.

Dokument je zároveň zpracován za účelem naplnění tzv. základní podmínky 1.2 „Vnitrostátní nebo regionální plán pro širokopásmový přístup“ podle evropské legislativy k fondům EU pro programové období 2021-2027.

Naplnění Národního plánu rozvoje sítí s velmi vysokou kapacitou zajišťuje MPO, které v řadě oblastí úzce spolupracuje s ČTÚ s tím, že investice do veřejných sítí elektronických komunikací uskutečňují v převážné míře soukromé subjekty na základě tržních mechanismů především v lokalitách s vysokou perspektivou poptávky (a tedy návratností vložených investičních prostředků), což stále vytváří rozdíl v přístupu k řešení vysokorychlostního připojení k internetu mezi odlehlými venkovskými a městskými oblastmi.

V souladu s Národním plánem rozvoje sítí s velmi vysokou kapacitou je podpora z veřejných zdrojů směřována především do míst a lokalit, ve kterých stávající komerční modely budování sítí bez této podpory selhávají. Optimálním vymezením podporovaných míst a oblastí bude možné potlačit selhání komerčních modelů a bude možné zajistit vyšší dostupnost vysokorychlostního připojení prostřednictvím dotační politiky financované prostřednictvím:

1. Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)
2. Národního plánu obnovy
3. Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK)

1. Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

V rámci OP PIK byly realizovány následující 3 výzvy:

- Výzva II
- Výzva III Vznik a rozvoj digitálních technických map ve variantách pro kraje a pro veřejnoprávní subjekty
- Výzva IV

Ad Výzva III

Cílem výzvy bylo usnadnit a snížit náklady na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací sdílením existující fyzické infrastruktury a lepší koordinací stavebních prací při budování nové infrastruktury elektronických komunikací a současně vytvořit digitální technické mapy krajů.

Datum výzvy: od 4. května 2020 do 5. října 2020

Alokace výzvy: 3,5 mld. Kč

Realizace: viz bod 3.1 (Část A. Naplňování Akčního plánu 2.0)

Ad Výzvy II a IV

Cílem výzev bylo rozšíření moderní infrastruktury sítí nové generace a spolehlivé poskytování vysokorychlostní služby elektronických komunikací.

Ve výzvách zaměřených na pokrývání tzv. bílých míst vysokorychlostním připojením k internetu bylo podáno celkem 86 žádostí o podporu. Rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo vydáno pro 52 projektů v celkové hodnotě 1,1 mld. Kč. Úspěšně bylo dokončeno 45 projektů a díky jejich realizaci bylo vybudováno připojení pro 18 119 adresních míst, tj. téměř 22 tisíc přípojek pro domácnosti.

2. Národní plán obnovy

Výzvy komponenty 1.3. Digitální vysokokapacitní sítě

I. Výzva – Podpora připojení adresních míst k sítím s velmi vysokou kapacitou

Cílem výzvy je v maximální možné míře zajistit přístup k internetu domácnostem, školám, silně digitalizovaným podnikům, veřejné správě a dalším v odlehlejších oblastech.

Podporováno je zavádění sítí s velmi vysokou kapacitou, jež umožní spolehlivý přístup k internetu zejména na venkově, kde tržní řešení nejsou rentabilní a kde existuje jen malá komerční motivace k zavádění takových sítí.

Datum výzvy: od 14. dubna 2022 do 31. srpna 2022

Alokace výzvy: 2,85 mld. Kč

Realizace: Projekty musí být dokončeny do konce roku 2025.

II. Výzva – Měření kvality sítí elektronických komunikací

Cílem výzvy je získání lepších informací o dostupnosti a kvalitě sítí 5G a sítí s velmi vysokou kapacitou („vysokokapacitních sítí“ či „VHCN“) poskytujících služby v pevném místě, a dokončení měření kvality sítí elektronických komunikací ve všech 76 okresech ČR a v hlavním městě a výsledky těchto měření vhodnou formou prezentace dat realizovat prostřednictvím vizualizačního nástroje.

Cílovou skupinou, která bude mít užitek z této výzvy, jsou koncoví uživatelé sítí elektronických komunikací – domácnosti, školy, úřady, vysoce digitalizované podniky a další socioekonomičtí aktéři, kteří dosud nemají účinnou možnost ověřovat kvalitu služeb.

Datum výzvy: od 15. srpna 2022 do 31. října 2022

Alokace výzvy: 170 mil. Kč

Realizace: Projekty musí být dokončeny do 31. října 2025.

III. Výzva – Rozvoj mobilní infrastruktury sítí 5G v investičně náročných místech na venkově

Cílem výzvy je vybudování pasivní infrastruktury základnových stanic sítě 5G a následně ve spolupráci s držiteli práv k využívání rádiových kmitočtů pro zajištění sítí elektronických komunikací zajistit pokrytí investičně náročných lokalit na venkově signálem 5G, jež umožní spolehlivé poskytování mobilních služeb 5G koncovým zákazníkům. Jedná se o venkovské lokality, kde z důvodu předpokládané nízké ziskovosti a řídkého osídlení selhávají tržní mechanismy, tj. v těchto lokalitách dosud nejsou vybudovány sítě 4G (LTE) ani 5G podle podmínek stanovených pro Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů. Ve výsledku má výzva umožnit využívání služeb sítí 5G cílovou skupinou, která bude mít přístup k mobilním datovým službám jednotného digitálního trhu EU a k digitálním službám státu, tj. bude moci využívat potenciál technologického rozvoje a digitalizace. Cílová skupina, která bude mít užitek z této výzvy: koncoví zákazníci sítí elektronických komunikací – domácnosti, soukromý sektor a socioekonomičtí aktéři, kteří dosud nemají možnost využívat přístup k mobilním datovým službám.

Datum výzvy: od 3. března 2023 do 5. června 2023

Alokace výzvy: 300 mil. Kč

Realizace: Projekty musí být dokončeny do 31. března 2026

Protože počet nedostatečně pokrytých míst přesahuje možnosti výzvy, byla povinnost pokrytí určitého počtu nedostatečně pokrytých základních sídelních jednotek (dále jen „ZSJ“) zakotvena v podmínkách budoucích nových přidělů rádiových kmitočtů společností O2 Czech Republic a.s. a T-Mobile Czech Republic a.s. v kmitočtovém pásmu 900 MHz a 1800 MHz (viz aktuální stav: [SDĚLENÍ o výsledku veřejné konzultace k záměru Českého telekomunikačního úřadu udělit přiděly rádiových kmitočtů v kmitočtových pásmech 900 MHz a 1800 MHz podle § 20 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích | Český telekomunikační úřad \(gov.cz\)](#)), které, pokud tyto společnosti na základě výzvy ČTÚ, podají žádosti o udělení nových přidělů, navážou na stávající přiděly rádiových kmitočtů v těchto pásmech, jejichž doba platnosti končí v říjnu 2024. Předpoklad je, že obdobné podmínky budou uloženy i do budoucího přidělu společnosti Vodafone Czech Republic a.s. Každý z držitelů přidělů rádiových kmitočtů bude povinen zajistit vybudování potřebné infrastruktury pro pokrytí 200 dosud nepokrytých ZSJ a dále se podílet na zajištění pokrytí dalších 300 ZSJ, kde může potřebnou infrastrukturu sdílet s ostatními držiteli přidělů.

Na základě memoranda, uzavřeného mezi MPO, ČTÚ a společnostmi T-Mobile Czech Republic a.s., O2 Czech Republic a.s. a Vodafone Czech Republic a.s., budou držitelé přidělů postupovat tak, aby pokud to bude možné, zajistili pokrytí některých ZSJ v termínu do 31. března 2026.

IV. Výzva – Dokrytí vybraných železničních koridorů signálem 5G vyšší úrovně

Cílem výzvy je vybudování pasivní infrastruktury základnových stanic sítě 5G a následně ve spolupráci s držiteli práv k využívání rádiových kmitočtů pro zajištění sítí elektronických komunikací zajistit dokrytí vybraných lokalit železničních koridorů signálem 5G vyšší úrovně. Ve výsledku má výzva umožnit využívání služeb sítí 5G cílovou skupinou, která bude mít přístup k mobilním datovým službám

jednotného digitálního trhu EU a k digitálním službám státu na vybraných železničních koridorech, tj. bude moct využívat potenciál technologického rozvoje a digitalizace.

Datum výzvy pro podporu staveb mimo těleso dráhy: od 3. dubna 2023 do 1. srpna 2023

Alokace výzvy: 130 mil. Kč

V průběhu roku 2023 MPO vyhlásilo dvě výzvy pro mobilní operátory a Správu železnic na pokrytí koridorů (stavby mimo těleso dráhy) s celkovou alokací 350 mil. Kč z Národního plánu obnovy, která byla po úspěšné komunikaci s EK navýšena na 454 mil. Kč V roce 2024 bude ještě vyhlášena dodatečná výzva pro Správu železnic.

Realizace: Všechny projekty musí být dokončeny do 30. června 2026

Protože bylo v rámci výzvy zajištěno pokrytí pouze hlavního železničního koridoru Praha – Česká Třebová – Brno, byla povinnost pokrytí všech ostatních hlavních železničních koridorů, včetně koridorů vybudovaných následně, zakotvena v podmínkách budoucích nových přidělů O2 Czech Republic a.s. a T-Mobile Czech Republic a.s. v kmitočtovém pásmu 900 MHz a 1800 MHz, které, pokud tyto společnosti na základě výzvy ČTÚ podají žádosti o udělení nových přidělů, navážou na stávající přiděly, jejichž doba platnosti končí v říjnu roku 2024. Současně se předpokládá, že obdobné podmínky budou uloženy i do budoucího přidělu společnosti Vodafone Czech Republic a.s.

Vedle toho byla vypsána i výzva (ze strany ČTÚ) „Technické prostředky pro 5G v železničních vozech“, na základě které by mělo být zajištěno pokrytí alespoň 350 železničních vozů signálem 5G instalací příslušných technických prostředků (opakovačů signálu nebo propustných oken). Cílovou skupinou, která bude mít užitek z této výzvy, jsou cestující ve vlacích, kteří budou mít zajištěn kvalitní a pokud možno nepřerušovaný přístup k hlasovým i datovým službám prostřednictvím mobilního telefonu uvnitř železničních vozů.

Datum výzvy: od 30. dubna 2024 do 31. srpna 2024

Alokace výzvy: 300 mil. Kč

Realizace: Projekty musí být dokončeny do 31. prosince 2025

V. Výzva – Rozvoj digitálních technických map

Cílem výzvy je dokončení digitalizace objektů digitálních technických map, které umožňují přístup k přesným informacím o objektech základní prostorové situace a o poloze a technických specifikacích fyzické infrastruktury veřejných a soukromých subjektů. V rámci výzvy bude digitalizováno nejméně 161.000 hektarů objektů základní prostorové situace a 55.000 km sítí dopravní a technické infrastruktury. Ve výsledku má reforma zlepšit schopnost ČR shromažďovat informace o infrastruktuře elektronických komunikací, zefektivnit sdílení fyzické infrastruktury a přispět ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací, a také dále přispět ke zjednodušení a zrychlení přípravy, umísťování a povolování dalších staveb. Cílovou skupinou, která bude mít užitek z této výzvy jsou projektanti a stavebníci, veřejná správa, podnikatelé v elektronických komunikacích a další investoři liniových staveb.

Datum výzvy: od 21. dubna 2023 do 30. listopadu 2023

Alokace výzvy: 1.4 mld. Kč

Realizace: Projekty musí být dokončeny do 31. prosince 2025

VII. Výzva – Evidence připravovaných staveb infrastruktury

Cílem výzvy je provádění opatření, včetně dokončení technických specifikací, jejichž cílem je vytvoření evidence připravovaných staveb infrastruktury. Ve výsledku dojde ke zlepšení schopnosti shromažďovat informace o infrastruktuře elektronických komunikací. Reforma je sladěna s cíli odvětvových právních předpisů EU zaměřených na snížení nákladů na budování sítí, včetně směrnice 2014/61/EU o opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací, jakož i cílům směrnice (EU) 2018/1972 (evropský kodex pro elektronické komunikace). Reforma přispěje také k zaměření investiční hospodářské politiky na digitální infrastrukturu (doporučení pro zemi č. 3 na rok 2019) a zaměření investic na digitální transformaci, zejména na vysokokapacitní digitální infrastrukturu a technologie (doporučení pro zemi č. 3 na rok 2020). V dopadu pak jde o snížení nákladů a urychlení výstavby infrastruktury díky snížení počtu opakovaných výkopových prací a sdílení nákladů na výkopové práce a o maximalizaci přístupu k datovým službám prostřednictvím internetového připojení pro občany, podniky, orgány veřejné správy a instituce. Cílová skupina, která bude mít užitek z této výzvy: všichni uživatelé Informačního systému Digitální mapy veřejné správy, zejména projektanti a stavebníci, obce, kraje a veřejná správa a veřejnoprávní vlastníci dopravní a technické infrastruktury, podnikatelé v elektronických komunikacích a další investoři staveb.

Datum výzvy: od 15. června 2023 do 14. srpna 2023

Alokace výzvy: 20 mil. Kč

Realizace: Projekty musí být dokončeny do 31. prosince 2025

IX. Výzva – Instalace a otestování inteligentního dopravního systému (C-ITS)

Cílem výzvy je instalace a otestování kooperativního inteligentního dopravního systému (C-ITS) využívající 5G na vybraném úseku železničního koridoru TEN-T a navazující tratě. Dalším cílem je otestování kooperativních inteligentních dopravních systémů s použitím sítí 5G má za úkol prověřit, zda lze očekávat významné zvýšení bezpečnosti, plynulosti a efektivity drážního a silničního provozu na železničních přejezdech a u koridorů TEN-T včetně navazujících tratí.

Datum výzvy: od 19. ledna 2024 do 30. června 2024

Alokace výzvy: 50 mil. Kč

Realizace: Projekty musí být dokončeny do 31. prosince 2025

3. Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK)

Po vyhodnocení žádostí o podporu v rámci Národního plánu obnovy a vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace bude na základě nového mapování a veřejné konzultace vymezen okruh míst s nedostatečným pokrytím vhodných k podpoře. Integrální součástí nové připravované výzvy zaměřené na pokrývání bílých adresních míst bude i výzva na budování přípojných vedení (backhau) v rámci OP TAK. Pro tuto výzvu má MPO připraveno z evropských fondů celkem 5 mld. Kč. Výzva je aktuálně ve stádiu příprav a předpokládá se její vyhlášení do konce prvního pololetí roku 2024.